

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ Sacerdotibvs Cvram Animarum administrantibus

Binsfeld, Peter

Avgvstæ Trevirorvm, 1609

10. Cap. De Gula

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

dia ipsam animam in qua est, interimit, atque consumit.

Quartum. Animaduvertere quomodo hominem inuidia in conditionem Diaboli conuertat, Dæmon ex hominum benefactis mœrore afficitur, eorumque malitia lætatur: Sic inuidi consumuntur aliorum fœlicitate, & pascuntur aduersitate: Nam quemadmodum scababzi, ait D. Chrysost. alieno stercore: sic inuidi aduersa aliorum fortuna nutriuntur, cum sint communes humano generi hostes. *Hom. 4. in Matth.*

Quintum. Attendere quantæ sit infœlicitatis & miseris, quod dum proximus melior redditur, tu deterior fias, dumque augmenta alienæ prosperitatis inspicis, in te ipso cruciaris, & dum inspecta fœlicitas affligit; pœna tua te nequiores reddit.

CAPVT X.

DE GULA.

GULA, est cibi, potusque inordinatus appetitus. Est peccatum mortale, si quis gula motus deliberatè aliquod præceptum diuinum transgrediatur; vel ponat in ea vltimū finem; vel ordinet in finem mortaliter malum: vel scienter dirigat in graue damnum animæ, vel corporis. Quinq; sunt species Gulæ ex Greg. lib. 30. moral. cap. 27. quæ explicantur à S. Thom. 2. 2. q. 148. artic. 4.

Q 2

1. Quando

Species gulae ex S.

Gregorio.

1. Quando hora debita præuenitur, non necessitate, sed voluptate.
2. Quando lautiores cibos quærit homo.
3. Dum nimis accuratè cibi præparantur, diuersis coquendi modis.
4. Cum homo in quantitate cibi, aut potus excedit, & sumit plus, quàm naturæ sustentationi necessarium est.
5. Quando homo nimis auidè, vel ardentè cibum sumit. Hæ quinque species memoriæ causa versu continentur.

Præproperè, lautè, nimis, ardentè, Studiosè.

De Ebrietate.

EBRIETAS, quæ ad gulam spectat, dupliciter accipitur. Vno modo vt significat ipsum defectum rationis, qui accidit ex abundantia vini, & sic significat non culpam, sed effectum pœnalem consequentem ex culpa; Alio modo ebrietas denotat actum inordinatum, quo quis in hunc defectum inordinatum incidit.

Ebrietas voluntaria, peccatum mortale est, quia in sacris literis adiungitur illis, quæ à regno Dei excludunt. Vt autem hoc plenius intelligatur; notandum ex S. Thom. 2. 2. q. 148. art. 2. quod culpa ebrietatis consistit in inordinato vsu, & concupiscentia vini. Hoc autem tripliciter contingit. *Primo*, si quis nesciat potum

tum esse immoderatum, & in ebrietate potenter, & sic potest esse nullum peccatum: vt si quis calore æstuans ignoret vini potentiam, non aduertendo inebrietur. *Secundo*, quando quis percipit potum esse immoderatum, non tamen æstimat, quod cum debeat inebriare, & sic potest esse venialis ebrietas. *Tertio*, vt aduertat potum esse immoderatum, & facere ebriū, non vult tamen abstinere à vino: & sic est peccatum mortale. Huius peccati etiam fit particeps, qui alterum studiosè & scienter inebriat, vel cogit ad bibendum quacunque ex causa. Si quis autem alium inuitet ad bibendum, & nō putat, quod debeat inebriari ex ignorantia: quia ipsius consuetudinem nō nouit, nō peccat mortaliter, vt docet S. Thom. in quæst. d. art. 1. ad 3. De ebrietate vide August. serm. 232. & Ambros. de Helia & ieiunio. cap. 14.

Filiæ gulæ, quas explicat S. Thom. quæst. d. artic. 6. sunt quinque. Hebetudo mentis, Inepta lætitia, Scurrilitas, Multiloquium, & Immunditia. Hebetudo est, quando mentis acies hebetatur, ex immoderato cibo & potu, propter fumositates ciborum caput perturbantes, & est mortalis, quādo homo ex ea aliquid omittit, quod est de necessitate salutis. Inepta lætitia est, quando consopito gubernaculo rationis, per immoderatum vsum cibi & potus, multæ deordinationis passionēs in appetitu sequuntur, & specialiter vana quædam lætitia, ac animi dissolutio. Q 3 Mul-

Multiloquium, est multitudo locutionis cum superfluitate, præter vtilitatem, & necessitatem, & est communiter veniale.

Scurrilitas, est quædam leuitas, vel iocularitas proueniens ex defectu rationis, quæ sicut nec potest cohibere verba: ita neq; exteriores actus.

Immunditia attenditur, secundum inordinatam emissionem quarumcunque superfluitatum, vel per fluxum feminis, aut per vomitum.

Remedia contra Gulam.

P R I M U M. Est verbum Dei. De quo Matth. 4. Nō in solo pane viuit homo, sed in omni verbo, quod procedit ex ore Dei.

Secundum. Considerate singularem Christi abstinentiam, & paupertatem. Quomodo cum tuam salutem sitiret, dixerit, Sitio, & deinde acetum cum felle mixtum administratū est: Hinc Trenor. 3. Recordare paupertatis meæ, & transgressionis, & absynthij, & fellis.

Tertium. Perpendere mala, quæ proueniunt ex delicijs, & ebrietate. Rarō qui his inserviunt, ad portum salutis perueniunt, vt S. Chrysost. in sermone contra luxum, & crapulam ostendit. Vitam etiam gula breuior ē reddit. Verissimè enim dictum est. Plures occidit gula, quàm gladius.

Quartum. Aeternæ cœnæ meditatio, attendere

dere quā delicata sit futura illa cœna: Si enim eius desiderium solum hominem beatum facit iuxta illud Matth. 5. Beati qui esuriunt, &c. quid faciet ipsa refectio? Quam igitur indignum est homine, quod se impleat filiquis porcorum, & de delicata illa cœlesti cœna non cogitet.

Quintum. Optimum secundum Apostolicam doctrinam, gratia stabilire cor, & non elscis, quæ nō profuerunt ambulanti in eis.

CAPVT XI.

DE IRA.

IRA, est appetitus inordinatus vindictæ, siue puniendi eum, à quo quis se læsum arbitratur. Dicitur (inordinatus) quia ira cum sit passio appetitus sensitiui, potest esse bona & mala: Bona, si regulariter secundum ordinem rationis, & sic in Psalm. Irascimini & nolite peccare: Mala, quando mensuram rationis transit.

Ira ex parte appetibilis, quando aliquis appetit iniustam vindictam, ex suo genere est peccatum mortale; quia est contra charitatem, & iustitiam, potest tamen esse veniale ex imperfectione actus: vel ex parte appetentis, cum ira præuenit vsum rationis: vel ex

Q 4 parte